

Strategische koers 2026 – 2030

“Ruim baan voor zelfstandigen!”

Gericht op duurzaam zelfstandig ondernemerschap

VZN

VERENIGING ZELFSTANDIGEN NEDERLAND

Inleiding

Voor u ligt de strategische koers van VZN voor de periode 2026 – 2030. Deze strategische koers vormt de leidraad voor onze belangenbehartiging richting politiek en polder en geeft richting aan de wijze waarop we die belangenbehartiging organiseren. Deze koers vervangt ons Manifest uit 2024.

Dit strategische document is opgebouwd uit drie delen. We starten met een korte terugblik op de eerste vijf jaar van VZN. Vervolgens omschrijven we onze missie en visie. Daarna zetten we onze inhoudelijke standpunten inzake het zzp-dossier uiteen.

Dit document is bedoeld voor iedereen die werkt als, met of voor zelfstandige(n).

Vertegenwoordigt u zzp'ers via een beroeps- of belangenorganisatie en wilt u samen sterk opereren richting de politiek en polder inzake het zzp-dossier? Sluit dan met uw organisatie aan bij VZN. Neem contact met ons op voor meer informatie.

Bent u zelfstandige en vindt u belangenbehartiging voor zzp'ers belangrijk? Sluit u dan aan bij één van onze leden! Op onze website staat alle benodigde informatie. Via uw lidmaatschap kunt u ook actief meedenken en -doen in de belangenbehartiging.

Bent u werkzaam in het werkveld van werken met en/of als zelfstandige, bijvoorbeeld als opdrachtgever of beleidsmaker, en wilt u weten welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn met VZN? Dat verkennen we graag verder.

En bent u werkzaam in de media en wilt u weten hoe zelfstandigen denken over bijvoorbeeld wetgevingstrajecten of andere actuele zaken? Wij vertellen het u graag.

Vereniging Zelfstandigen Nederland (VZN)

Bezuidenhoutseweg 12

2594 AV Den Haag

T: 070 – 7820 811

E: info@zelfstandigennederland.nl

I: www.zelfstandigennederland.nl

Terugblik 2020 - 2025

Vereniging Zelfstandigen Nederland (VZN) is in september 2020 gestart als koepel van zzp-belangenbehartigers. Sinds de start zijn er grote stappen gezet. Allereerst is de vereniging gegroeid qua leden. Inmiddels is een actieve gemeenschap van betrokken zzp-belangenbehartigers ontstaan waarmee we regelmatig bijeenkomen, zowel fysiek als online. Dan bespreken we wat er leeft onder zzp'ers en bepalen we gezamenlijk de standpunten waarmee VZN het gesprek aangaat in politiek Den Haag. Via maandelijks nieuwsbrieven houden we iedereen op de hoogte van onze activiteiten. Door de korte lijnen tussen het bestuur van VZN en de aangesloten leden kunnen we snel schakelen.

Als vereniging bekleden we sinds 2022 een zetel en een plaatsvervangende zetel aan ondernemerszijde in de Sociaal-Economische Raad (SER). We nemen deel aan de maandelijks SER-vergaderingen en leveren onze input in diverse commissies, bijvoorbeeld over arbeidsmarkttekorten in publieke sectoren, arbeidsmigratie en leven lang ontwikkelen. Daarnaast hebben we periodiek overleg met de ambtelijke top en bewindslieden op het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De Stichting van de Arbeid nodigt ons uit wanneer zij zzp-gerelateerde onderwerpen behandelen. We werken samen met VNO-NCW en met MKB-Nederland om de belangenbehartiging voor ondernemers in Nederland zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. VZN richt zich hierbij uitsluitend op de ondernemers zonder personeel.

We hebben de afgelopen periode een aantal zaken voor zzp'ers uit het vuur gesleept. Zo is er bijvoorbeeld een opt-out mogelijkheid opgenomen in het wetsvoorstel voor de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen, om keuzevrijheid te behouden. En er ligt een alternatief voorstel vanuit de kamer voor de wet Vbar: de Zelfstandigenwet.

Intern hebben we de verdere professionalisering van de vereniging doorgezet. We hebben de governance aangescherpt, de statuten aangepast, benodigde reglementen en profielen ontwikkeld, de (financiële) administratie gedigitaliseerd en er heeft uitbreiding van het team plaatsgevonden.

Zijn we met het behaalde geheel tevreden? Nee. Er moeten nog flink meer stappen worden gezet om zelfstandigen de gewenste volwaardige en vooral gelijkwaardige plek in de polder te laten bekleden en om nationaal zzp-beleid vorm te geven waarbij de financiële, sociale en economische elementen van zzp-schap in samenhang worden bekeken. Ons werk is daarom nog lang niet gedaan. Dus pakken we door, in de periode 2026 – 2030. Onze standpunten en strategische doelen voor deze periode beschrijven we in dit herziene visiedocument om zo ruim baan voor zelfstandigen te realiseren.

Over VZN

Onze missie

VZN komt op voor de belangen van zelfstandige ondernemers zonder personeel. Via onze aangesloten belangenorganisaties vertegenwoordigen we ruim 125.000 zelfstandigen die door heel Nederland werken, in verschillende sectoren en beroepen. Bekijk onze website voor een overzicht van de bij ons aangesloten zzp-belangenbehartigers. Wij brengen hun zorgen, behoeften en belangen onder de aandacht bij politiek en polder. We zijn gesprekspartner voor bewindslieden, politici, ambtenaren, werkgeversorganisaties en vakbonden met betrekking tot zzp-gerelateerde vraagstukken. We komen proactief met werkbare oplossingen.

Onze visie

Wij geloven in een samenleving waarin zelfstandige ondernemers zonder personeel volwaardig meedoen en zelfstandigheid een gewaardeerde vorm van werken is. Waarin regels de moderne manier van werken vooruithelpen en degene die verantwoordelijkheid neemt ook de ruimte krijgt om te ondernemen en zich te ontwikkelen. Ruim baan voor zelfstandigen is voor ons *meer vertrouwen en minder hinder*. We streven een toekomst na waarin zelfstandigen volwaardig en gelijkwaardig meedoen en meebeslissen en helpen vorm te geven aan onze economie, arbeidsmarkt en de samenleving. Door samen op te trekken doorbreken we versnippering en versterken we de zelfstandige ondernemer zonder personeel in vrijheid en verantwoordelijkheid.

Onze werkwijze

In een samenleving die steeds meer versplintert vervult VZN een verbindende rol. Wij brengen zelfstandigen samen – van bouw tot zorg en van creatieve sector tot zakelijke dienstverlening – en we zijn de gezamenlijke stem van zelfstandige ondernemers zonder personeel in Nederland. Onze kracht ligt in die diversiteit. VZN bundelt uiteenlopende belangen tot één duidelijke koers en is daardoor een representatieve en betrouwbare gesprekspartner voor politiek en beleid. Kort gezegd: VZN geeft zelfstandigen stem, verbinding en invloed: in beleid, in overleg en in de samenleving.

Onze kernwaarden

De werkwijze van VZN is gestoeld op onze kernwaarden:

1. Deskundigheid

We weten wat er speelt onder zelfstandigen. Via achterbanraadplegingen en gesprekken met de bij onze leden aangesloten zzp'ers bieden we relevante informatie, kennis en inzichten over de zorgen, behoeften, knelpunten en drijfveren van zelfstandigen. Onze organisatie is goed ingevoerd in wetgevingsprocessen en -trajecten en kan de behoeften van zelfstandigen vertalen in concrete suggesties voor beleid en regelgeving.

2. Oplossingsgericht

We bouwen mee aan oplossingen die zelfstandigen dienen. Daarbij verliezen we de bredere context van de arbeidsmarkt, economie én maatschappij niet uit het oog. We signaleren wat fout gaat en komen met realistische ideeën en initiatieven om stappen vooruit te zetten.

3. Toekomstgericht

We richten onze blik op de toekomst. We zijn in staat en bereid om mee te denken over kortetermijnoplossingen voor acute vraagstukken, maar alleen wanneer daarmee ook wordt toegewerkt naar duurzame oplossingen voor de lange(re) termijn.

4. Verantwoordelijkheid

We nemen verantwoordelijkheid voor onze acties en gedrag. We gaan moeilijke gesprekken en besluiten niet uit de weg. Niet met onze gesprekspartners in politiek en polder noch met onze achterban.

Standpunten 2026 - 2030

VZN staat en gaat voor de volgende standpunten:

1. Duidelijkheid over zelfstandig ondernemerschap

Zelfstandige ondernemers zonder personeel vormen de derde pijler van werk in Nederland, naast werkgevers en werknemers. Hun bijdrage aan onze economie en de samenleving verdient erkenning én een volwaardige positie in beleid en overleg. Wie voor vol wil worden aangezien moet zich ook zo gedragen. Daarom staan wij voor ondernemerschap met verantwoordelijkheid: wie zelfstandig werkt zorgt dat z'n zaken goed zijn geregeld, van belasting tot sociale zekerheid. Zo maken we ruimte voor echte zelfstandigheid, niet voor schijnconstructies. Daar hoort ook het volgende bij: wie het goed doet, hoort de vrijheid te krijgen om zonder onnodige regels te kunnen ondernemen. Daar dient duidelijkheid over te komen.

De voortdurende onzekerheid rond schijnzelfstandigheid laat zien dat de huidige wetgeving tekortschiet om deze duidelijkheid te bieden. Zowel zelfstandigen als opdrachtgevers weten niet waar ze aan toe zijn. Het besluit om het onderdeel Rechtsvermoeden uit de conceptwet *Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden* (Vbar) in te voeren en de overige onderdelen niet verder uit te werken, creëert ruimte om te werken aan échte duidelijkheid over zelfstandig ondernemerschap, onder meer via een nieuwe Zelfstandigenwet. Daarvoor zijn al diverse bouwstenen aanwezig, zoals bijvoorbeeld de ondernemerstoets van de Belastingdienst voor IB-ondernemerschap of de zelfstandigentoets uit de concept-Zelfstandigenwet.

2. Stimuleren afdekken sociale en ondernemersrisico's

VZN vindt dat zelfstandige ondernemers zonder personeel zelf voorzieningen dienen te treffen tegen risico's als arbeidsongeschiktheid, inkomensverlies door vraaguitval en/of armoedeval bij pensionering. Zij dienen zich bewust te zijn van de aansprakelijkheid die ze dragen voor schulden van hun bedrijf, wanneer schade is ontstaan door hun werkzaamheden en van de financiële risico's die ze bijvoorbeeld lopen door wanbetaling van klanten. Voor duurzaam ondernemerschap is het belangrijk dat zelfstandigen naast hun ondernemersrisico's ook hun sociale risico's zelf (kunnen) afdekken. VZN pleit daarom al sinds 2020 voor het ombouwen in plaats van afbouwen van fiscale ondernemersvoorzieningen, gericht op het stimuleren om sociale en ondernemersrisico's zelf af te dekken.

Hieronder zetten wij onze standpunten uiteen op verschillende onderdelen van sociale risico's en ondernemersrisico's waar momenteel het maatschappelijk debat over gaat.

Arbeidsongeschiktheid

Met de komst van een verplichte AOV met opt-out mogelijkheid wordt langdurige en volledige arbeidsongeschiktheid op basisniveau afgedekt. Wat VZN betreft is daarmee de politieke discussie afgerond over het zelf kunnen opvangen van arbeidsongeschiktheid voor en door zelfstandigen. Belangrijk is dat we de uitvoering en kosten van de verplichte AOV (BAZ) blijven monitoren omdat wij, gesterkt door de berekening van het Actuarieel Genootschap, vinden dat de premie lager kan. Daarnaast moeten we blijven kijken naar de mogelijkheden voor zelfstandigen om zich, indien gewenst, aanvullend en/of gedurende de wachttijd te kunnen bijverzekeren via schenkkringen en/of verzekeraars.

Oudedagsvoorziening

De Wet Toekomst Pensioenen biedt voldoende jaarruimte om in de derde pijler een oudedagsvoorziening aan te leggen. Met het advies van de Stichting van de Arbeid om pensioenopbouw in de tweede pijler mogelijk te maken voor zelfstandigen, wordt daarnaast ruimte gecreëerd voor zelfstandigen (die dat wensen) om ook in die pijler pensioen op te bouwen. Daarmee is er voldoende basis en mogelijkheid voor zelfstandigen om zelf een oudedagsvoorziening op te bouwen. Zaak is nu om ervoor te zorgen dat zelfstandigen dit ook doen, zonder verdere verplichtingen of invullingen vanuit de overheid. VZN is tegen een pensioenverplichting voor zelfstandigen.

Bedrijfsbuffer

Naast sociale risico's (ziekte, arbeidsongeschiktheid, pensioen) dragen zelfstandigen ook ondernemersrisico's, zoals vraaguitval of kwalificatieveroudering. Daarom pleiten wij voor een bedrijfsbuffer. Dat is een aparte rekening waar daadwerkelijk geld op staat, bedoeld om dergelijke risico's op te vangen. Dit vergroot de bestaanszekerheid, haalt maatschappelijke zorgen weg en creëert een gelijk speelveld. Concreet stellen wij daarom voor om fiscale ondernemersregelingen voorwaardelijk te maken aan het hebben van zo'n bedrijfsbuffer (met een opbouwperiode voor starters). Sta toe dat de buffer wordt gebruikt voor bijvoorbeeld maximaal zes maanden inkomenoverbrugging (tegen bijstandsniveau), gecertificeerde scholing, het betalen van de BAZ-premie of de premie voor een opt-out AOV en het storten van geld in een oudedagsvoorziening.

3. Betere voorlichting en communicatie

Er moeten de aankomende jaren meer inspanningen komen om zelfstandigen bewust te maken van hun ondernemersverantwoordelijkheden, via gerichte communicatie- en informatiecampagnes. Veel zelfstandige ondernemers willen graag hun ondernemers- en sociale risico's zelf afdekken, maar het is niet hun vakgebied. Ze kunnen daarbij hulp gebruiken. Dit gebeurt uiteraard via advies en diensten vanuit de zzpbelangenbehartigers. Maar bijvoorbeeld een gerichte overheidscampagne, een online e-learning module direct bij inschrijving in het Handelregister van de Kamer van Koophandel en/of ondersteuning op dit vlak vanuit RVO aan zelfstandige ondernemers zonder personeel (nu nog een vergeten groep), zijn hierbij behulpzaam.

4. Beter vestigingsklimaat en minder regeldruk

Zelfstandigen ervaren, net als ondernemers met personeel, een teruggang in het vestigingsklimaat en meer regeldruk. Zeker voor zelfstandigen is de administratieve en financiële impact van veel regelgeving niet uitvoerbaar. VZN maakt zich hard voor een beter vestigingsklimaat en voor minder onnodige regels voor zelfstandigen. Daarbij kijken we ook hoe zelfstandigen kunnen bijdragen aan bijvoorbeeld het verduurzamen en innoveren van de Nederlandse economie.

5. Eigen benoemingsrecht SER, vaste plek Stichting van de Arbeid

Zelfstandigen verdienen, als derde pijler op onze arbeidsmarkt en in onze economie, een eigen benoemingsrecht in de Sociaal-Economische Raad (SER). Daarnaast vinden we het belangrijk om in de Stichting van de Arbeid niet alleen mee te denken – op uitnodiging – bij zzp-gerelateerde onderwerpen. Vanwege de verwevenheid van wet- en regelgeving om onze arbeidsmarkt en economie te reguleren, is toewerken naar een meer moderne arbeidsmarkt en een innovatieve economie pas mogelijk als alle betrokken partijen daarbij inspraak hebben. Niet alleen op hun ‘deelgebied’, maar op het totaal.

Ter afsluiting

Met deze strategische koers en standpunten zetten we de lijnen uit voor de komende jaren. Samen met onze leden zorgen we ervoor dat zelfstandigen de ruimte blijven krijgen om te werken, te groeien en mee te beslissen. Door bundeling van onze kennis, belangen en ervaring zetten we de deur open voor zelfstandigheid als blijvende, sterke pijler van de economie in Nederland.

Vereniging Zelfstandigen Nederland

VZN is een onafhankelijke koepelvereniging van belangenbehartigers van zzp'ers uit verschillende beroepsgroepen en sectoren. We vertegenwoordigen, via de bij ons aangesloten verenigingen, ruim 130.000 zelfstandig ondernemers zonder personeel, variërend van stukadoors tot nagelstylisten en van zorgprofessionals tot loopbaanadviseurs. Maar ook zelfstandig werkende kappers, hoefsmeden, yogadocenten, vormgevers, tolken en vertalers, ICT-experts en HR-professionals enzovoort behoren tot onze achterban. VZN richt zich op de collectieve belangenbehartiging voor al die zzp'ers met betrekking tot landelijke wet- en regelgeving, landelijk beleid en landelijke ontwikkelingen.

Contact

Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T: 070 – 7820 811
E: info@zelfstandigennederland.nl

Kijk voor meer informatie op:

www.zelfstandigennederland.nl